

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2025

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**indsatsen over for
trafikstøj**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 5/2024 om indsatsen over for trafikstøj**

19. februar 2025

RN 702/25

Transportministerens redegørelse af 17. januar 2025

Miljø- og ligestillingsministerens redegørelse af 20. januar 2025

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som transportministeren og miljø- og ligestillingsministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

2. Som følge af den kongelige resolution af 29. august 2024 ændrede Miljøministeriet navn til Miljø- og Ligestillingsministeriet.

Konklusion

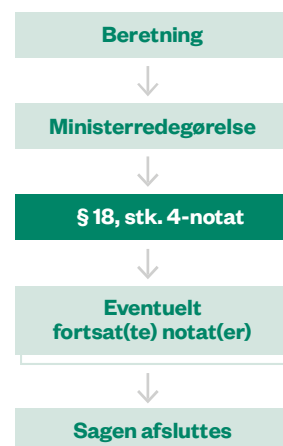
Rigsrevisionen finder, at transportministeren og miljø- og ligestillingsministeren har redegjort for, hvordan ministerierne vil følge op på Statsrevisorernes bemærkninger og de væsentligste kritikpunkter i beretningen.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har orienteret By-, Land- og Kirkeministeriet om, at ingen statslige myndigheder fører kontrol med, om kommunerne overholder grænseværdierne for støj, når de planlægger nye boliger langs kommunale veje. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Transportministeren oplyser, at han anerkender, at støjhandlingsplanerne ikke har overholdt alle formelle krav i bekendtgørelsen om støj, og finder det kritisabelt, at flere støjkort og støjhandlingsplaner ikke er blevet indsendt til tiden.

Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at han ser med alvor på beretningens kritikpunkter om støjkort og støjhandlingsplaner.

Begge ministre vil tage flere initiativer for at adressere Statsrevisorernes bemærkninger.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Transportministeriets og Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at sikre, at støjkort og støjhandlingsplaner overholder tidsfrister og kravene til indhold i bekendtgørelsen om støj
- Miljøstyrelsens arbejde med at opdatere den generelle vejledning om støjkortlægning og samle op på eventuelle mangler i den kommende udarbejdelse af støjkort og støjhandlingsplaner
- Transportministeriets og Miljø- og Ligestillingsministeriets initiativer med at prioritere mellem støjdæpende initiativer
- Miljøstyrelsens arbejde med at sikre et fysisk og administrativt tilsyn med Københavns Lufthavn, som lever op til loven.

I. Baggrund

3. Rigsrevisionen afgav i november 2024 en beretning om indsatsen over for trafikstøj. Beretningen handlede om, hvorvidt Transportministeriets og Miljø- og Ligestillingsministeriets indsats over for trafikstøj var tilfredsstillende.

4. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Transportministeriet og Miljøministeriet ikke har sikret, at myndighederne overholder en række krav fra bekendtgørelsen om støj. Konsekvensen af dette er, at myndighedernes grundlag for at forebygge og begrænse støjens skadelige virkninger og borgernes indsig i myndighedernes indsats over for trafikstøj indskrænkes.

5. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

6. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Støjkort og støjhandlingsplaner

Støjkort skal give overblik over, hvor og hvor meget trafikken støjer, og støjhandlingsplanerne skal vise, hvad myndighederne vil gøre for at håndtere trafikstøjen.

Bekendtgørelsen om støj fastsætter en række krav til udformning, indhold og tidsfrister for støjkort og støjhandlingsplaner.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Overholdelse af bekendtgørelsen om støj

Krav til støjkort og støjhandlingsplaner

7. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at hovedparten af de statslige myndigheder og Movia havde overholdt kravene til indholdet i støjkortene, men ingen myndigheder havde overholdt kravene til indholdet i støjhandlingsplanerne i alle årene.

8. Det fremgik af beretningen, at de fleste myndigheder sender støjkort og støjhandlingsplaner for sent til Miljøstyrelsen.

Transportministeren

9. Transportministeren oplyser, at processen vil blive søgt forbedret i samarbejde med Miljøstyrelsen, jf. nedenfor.

Miljø- og ligestillingsministeren

10. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at Miljøstyrelsen påtænker at indkalde de relevante trafikmyndigheder til et opstartswebinar inden næste støjkortlægning i 2027. Her vil bl.a. tidsplanen blive gennemgået. Desuden påtænkes det at sende påmindelser om overholdelse af tidsfristerne til myndighederne før næste runde af kortlægninger sammen med en generel vejledning baseret på Rigsrevisionens beretning samt øvrige interessenters bemærkninger.

Miljø- og ligestillingsministeren oplyser endvidere, at Miljøstyrelsen ved udarbejdelsen af de kommende støjhandlingsplaner for Københavns Lufthavn vil være opmærksom på, at alle oplysningerne i bekendtgørelsens § 26 indgår i planen.

11. Den kommende støjhandlingsplan skal indsendes i 2029. Rigsrevisionen vil følge Transportministeriets og Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at sikre, at støjkort og støjhandlingsplaner overholder tidsfrister og kravene til indhold i bekendtgørelsen om støj.

Opfølgning på støjkort og støjhandlingsplaner

12. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Miljøstyrelsen havde gennemgået alle myndigheders støjkort og støjhandlingsplaner, men generelt ikke havde orienteret de konkrete myndigheder, hvis kravene ikke var overholdt.

13. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at Miljøstyrelsen kontakter myndighederne, hvis der er mangler i støjkort og støjhandlingsplaner, selv om styrelsen ikke har en handlepligt over for myndighederne.

14. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at Miljøstyrelsen vil følge Rigsrevisionens anbefaling.

Miljø- og ligestillingsministeren oplyser desuden, at Miljøstyrelsen i 2025 påtænker at opdatere den generelle vejledning om støjkortlægning med fokus på hidtidige erfaringer. Styrelsen påtænker endvidere ved næstkommende udarbejdelse af støjkort (2027) og støjhandlingsplaner (2029) at gennemføre en generel opsamling af de eventuelle mangler, der måtte være. Skulle der være et generelt mønster i manglerne, vil styrelsen benytte denne information til yderligere orientering af alle myndighederne.

15. Rigsrevisionen vil følge Miljøstyrelsens arbejde med at opdatere den generelle vejledning om støjkortlægning og samle op på eventuelle mangler i den kommende udarbejdelse af støjkort og støjhandlingsplaner.

§ 26 i bekendtgørelsen om støj

I paragraffen fremgår de oplysninger, en støjhandlingsplan mindst skal indeholde. Fx skal støjhandlingsplanen indeholde en vurdering af det anslåede antal personer og boliger, der udsættes for støj i de støjkortlagte intervaller, og en indkredsning af de problemer og situationer, der skal forbedres, samt en prioritering heraf.

Prioritering mellem støjdæmpende initiativer

16. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at ingen af de statslige myndigheder havde levet op til bekendtgørelsens krav om at beskrive, i hvilken rækkefølge de påtænkte at gennemføre initiativerne i støjhandlingsplanerne.

Transportministeren

17. Transportministeren oplyser, at prioriteringen mellem de enkelte projekter sker én gang om året i forligskredsen bag Infrastrukturplan 2035. Midlerne bliver udmøntet efter indstilling fra Vejdirektoratet. Indstillingen tager udgangspunkt i et overslag over, hvor meget det koster at støjsikre et område, i forhold til, hvor mange boliger der vil få reduceret støjgenerne. Forligskredsen får herved et godt overblik over, hvor meget støjreduktion man får for pengene. Det er ministerens oplevelse, at denne tilgang har fungeret godt. Ministeren vil drøfte med forligspartierne, om de ønsker at gå over til en anden model, hvor der gives mere langsigtede rammer, som Vejdirektoratet selv udmønter gennem støjhandlingsplanerne uden en politisk proces. Denne model vil ifølge ministeren gøre det muligt for Vejdirektoratet at udarbejde konkrete 5-årige handlingsplaner.

Transportministeriet har oplyst til Rigsrevisionen, at forligskredsen bag Infrastrukturplan 2035 forventer at drøfte den fremtidige udmøntningsmodel den 12. marts 2025.

18. Transportministeren anerkender, at det kan blive mere tydeligt, hvordan Vejdirektoratet har udvalgt de endelige støjskærmsprojekter, der indstilles til forligskredsen. Vejdirektoratet vil i 2. halvår 2025 udarbejde et forslag til en rangordning af mulige fremtidige støjskærmsprojekter. Denne rangering vil skabe mere klarhed for støjbelastede borgere, og give dem indsigt i, hvor deres område ligger blandt andre støjbelastede områder.

19. Transportministeren oplyser videre, at Banedanmark fremadrettet vil inkludere en nærmere beskrivelse og rangordning af initiativerne i handlingsplanerne, hvor det er relevant.

Miljø- og ligestillingsministeren

20. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at Miljøstyrelsen primo 2025 agter at indgå i dialog med Københavns Lufthavn om at få prioriteret de initiativer, der allerede er fastlagt i den nugældende støjhandlingsplan.

Miljøstyrelsen vil ved udarbejdelsen af den næste støjhandlingsplan for Københavns Lufthavn have opmærksomhed på at prioritere i de initiativer, som fremgår af støjhandlingsplanen.

21. Rigsrevisionen vil følge Transportministeriets og Miljø- og Ligestillingsministeriets initiativer med at prioritere mellem støjdæmpende initiativer.

Tilsyn med Københavns Lufthavn

22. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Miljøstyrelsen ikke havde ført et tilstrækkeligt tilsyn med, om Københavns Lufthavn havde overholdt kravene til støj i sin miljøgodkendelse i perioden 2015-2022. Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at der i perioden 2012-2023 var fundet 44 overtrædelser af de bindende støjkrav i Københavns Lufthavn om natten. Miljøstyrelsen havde ikke anvendt håndhævelsesmuligheder i 36 af disse.

23. Det fremgik af beretningen, at Miljøstyrelsen skal føre fysiske og administrative tilsyn med, at Københavns Lufthavn overholder kravene i miljøgodkendelsen.

Fysiske tilsyn

24. De fysiske tilsyn skal afholdes minimum hvert 3. år. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at Miljøstyrelsen har ført et tilsyn med Københavns lufthavn i 2015, hvilket betyder, at der i perioden 2018-2023 ikke har været et fysisk tilsyn. Miljøstyrelsen har ført et fysisk tilsyn i oktober 2023.

25. Rigsrevisionen kan konstatere, at frekvensen er overholdt, hvis Miljøstyrelsen fører et fysisk tilsyn inden oktober 2026.

Administrative tilsyn

26. Det fremgik af beretningen, at Miljøstyrelsen ikke kunne dokumentere, at der i perioder var gennemført et administrativt tilsyn.

27. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at Miljøstyrelsens administrative tilsyn tager udgangspunkt i bl.a. årsrapporter. Ministeren oplyser også, at Miljøstyrelsen ikke mener, at den manglende dokumentation på tilbagemeldinger fra Miljøstyrelsen vedrørende årsrapporter kan tages som et udtryk for, at rapporterne ikke er gennemgået. Styrelsen har siden 2020 journaliseret kvitteringer og tilbagemeldinger på de modtagne årsrapporter, og fremadrettet vil styrelsen fortsat være opmærksom på at journalisere tilbagemeldinger på årsrapporter, uanset om der er bemærkninger til rapporterne eller ej.

Overtrædelse af støjkrav

28. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at det i tilfælde med overskridelser af det maksimale støjniveau om natten har haft en betydning for Miljøstyrelsens vurdering, hvis Københavns Lufthavn allerede har håndteret hændelsen i forhold til de involverede luftfartsselskabet. Styrelsen vil gennemgå sagsgange for overskridelse af vilkår med henblik på at sikre en tilstrækkelig myndighedshåndhævelse ved det fremadrettede tilsyn med Københavns Lufthavn.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har oplyst, at Miljøstyrelsen er i gang med at gennemgå sagsgange for vilkårsoverskridelser, som forventes færdigt senest den 1. maj 2025.

29. Rigsrevisionen vil følge Miljøstyrelsens arbejde med at sikre et fysisk og administrativt tilsyn med Københavns Lufthavn, som lever op til loven.

Myndigheder, som skal gøre indsigelse

Miljøministeriet og Naturstyrelsen havde ansvaret for at gøre indsigelse over for den kommunale planlægning frem til 2016. Erhvervsministeriet overtog ansvaret i 2016 og uddelegerede opgaven til henholdsvis Vejdirektoratet for statslige veje og Banedanmark for statslige jernbaner. I 2021 overtog By-, Land- og Kirkeministeriet ansvaret, men opgaven forblev i Vejdirektoratet og Banedanmark.

Indtænkning af trafikstøj i planlægningen

Ingen kontrol med overholdelse af grænseværdierne for støj ved kommunale veje

30. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at ca. 9 ud af 10 støjbelastede boliger fandtes langs de kommunale veje, og at ingen statslige myndigheder førte kontrol med, om kommunerne overholdt grænseværdierne, når de planlagde nye boliger langs kommunale veje.

31. Det fremgik af beretningen, at Vejdirektoratet og Banedanmark siden 2016 har haft ansvaret for at gøre indsigelse, hvis kommunerne ikke overholder grænseværdierne for støj i planlægningen af nye boliger og rekreative områder nær statslige veje og jernbaner. Der skal kun gøres indsigelse, hvis staten efterfølgende kan få udgifter til fx en støjskærm. Det fremgik også, at ingen statslige myndigheder skal føre kontrol med, om kommunerne overholder grænseværdierne, når de planlægger at opføre nye boliger langs de kommunale veje.

32. Miljø- og ligestillingsministeren oplyser, at han har noteret sig, at de udvalgte kommunecases i beretningen viser, at der kan være problemer i forhold til kommunernes overholdelse af de i planloven fastsatte grænseværdier for nye boliger. Ministeren oplyser, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har orienteret By-, Land- og Kirkeministeriet om den rejste problemstilling i Rigsrevisionens beretning.

33. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har orienteret By-, Land- og Kirkeministeriet om den rejste problemstilling. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Indsatsen over for trafikstøj (nr. 5/2024) 18-11-2024 Ministerredegørelser: Transportministeren: 17-01-2025 Miljøministeren: 20-01-2025	Finansudvalget: 21-11-2024 26-11-2024		Transportministeren: 07-01-2025 (140) Miljøministeren: 07-01-2025 (141) Transportministeren og miljøministeren: 08-01-2025 (143)	Transportudvalget: 28-11-2024		